

ABONY

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
nová a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
ldendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová
az előfizetési pénzek, a hír-
cetek és ezeknek díjai,
valamint a felszólamások
küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó
hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Álljon ki az ujságíró.

Székesfehérvárott ismételt katonai
botrány történt. Magát a tényt körülménye-
sen ismertették a lapok és annak hallatára
méltán zudult fel az ország közönsége. Egy
hadnagyocska, berugott állapotban, felrugta
a törvényt és nemcsak hogy ellenszegült
a város rendőrkapitányának, a ki józan ön-
mérséklettel és tisztességes hangon csöndre
intette, hanem súlyos szavakkal meg is sér-
tette. Ugyanaz a hadnagy tette ezt, a ki
— szintén berugott állapotban — a közel-
multban békés polgároknak paprikát szórt
szemébe. Akkor, első ízben, ez a hadna-
gyocska nem részesült méltó büntetésben.
Fölöttes hatósága nem bántotta. Sőt talán
titokban dicséretet is kapott. És ebből ki-
folyólag a hadnagy ur vérszemet kapott.
Es egyszerűen nevetséges, hogy mit mivel
a hadnagy ur, a botrány után — most már
józan állapotban.

Ő még kijózanodva sem azt látja, hogy
botrányt csinált, csak azt, hogy sajog a
tyukszeme, valaki rálépett. Minthogy a had-
nagy ur úgy emlékezett, hogy pardont ezért
senki sem kért tőle, hát úgy gondolta, lo-
vagnak illik lennie és elégtételt kell venni.

Miután ezt megállapította, még csak az volt
hátra, hogy eldöntse, ki is tartozik neki e-
légtétellel? Hát a rendőrkapitány. El is küld-
te hozzá segédeit. A rendőrkapitány azon-
ban úgy gondolta, hogy őt nem azért tet-
ték meg a rend örenek, hogy minden ga-
rázdalkodóval kiálljon és azt is gondolta,
hogy a botrányt és a botrányokóznak ga-
rázda voltát csöppet sem enyhíti az, hogy
az illető ő felsége egyenruháját viseli, ki-
jelentette hát, hogy ő nem látja okát an-
nak, miért üsse ő lovaggá azt, a ki önma-
ga részeg fővel elég lovagiatlannak bizonyult
józan fővel pedig szintén csak annyira vit-
te, hogy meglátta ugyan, hogy az uniformi-
son folt esett, de azt képtelen volt belátni,
hogy a foltot ő maga ejtette, legjobb volna
hát visszavonulni és pucóvalni.

Denikve a rendőrkapitány — igen he-
lyesen és tiszteletet parancsoló nyíltsággal
kifejtett argumentum alapján — nem állt
ki. Az uniformison rajta maradt a folt.

A hadnagy ur, — sőt most már a
botrányban részt vett mindkét hadnagy ur
— erre nyelt egyet, megpróbált talán egy
kicsit gondolkozni is, hogy mit feleljen an-
nak az uniformisban is fránya civilnek, de
úgy látszik nem tudtak kisütni semmit, fog-

tak hát magukat és — provokálták az ös-
szes fehérvári ujságírókat. Ugye szellemesek,
nagyon elmések a hadnagy urak? Azok a
gaz úntanyalók ugyan arra sem érdemesek,
hogy ragyogó egyenruhájú tiszt ur is néz-
zen rájuk, de hát — ott az a csunya folt
az egyenruhán és a kapitány nem akarta
kipucólni, meg aztán verekedni csak kell
valakivel, mert hát szörnyen mérges az em-
ber, jöjjenek hát azok a skriblerek. S ime
— azok sem jönnek. Nem jönnek. Azt
mondják ők is, amit a kapitány mondott:
hogy kötelességüket teljesítették ők is.

S most már mi fog majd történni?
A két hadnagy provokálja majd mindazo-
kat, akik az ő botrányuk hírét olvasták,
vagy csak úgy hallották? Mert most már
logikusan azokon volna a sor. S mert arra
úgy látszik alig lehet várni, hogy az urak
belássák, hogy senki más nem bántotta
őket, csak uri, sőt tiszt uri maguk. Nem
akarják ezt belátni még a kapott leckék
után sem. Tán mert a cibilektől kapták a
leckét. Ugyan próbálják meg hát katonáék
őket kioktatni. Rifér a két urra egy kis
oktatás. És ha az ármádia nem adja meg
most, amikor még nincs baj, ezt a leckét,
akkor bizony a botrány ejt egy kis foltot

TÁRCA.

Az árverés.

— Az „Abony” eredeti tárcája. —
Irtá: Pogány Mihály.

Leitner úr, a Krausz és társa cég főnöke
leveleket diktált. A levelek hol kértek, hol fenye-
getődtek. Kértek, ahol remény volt arra, hogy az
adós jószantából fizetni fog és fenyegetődtek,
ahol sejtetni lehetett, hogy per nélkül nem fog
fizetni a kliens.

A levelek telve voltak a legkülönfélébb fe-
nyegetőzésekkel, amelyeket olvasva, kétségtelenül
ijedten szaladtak a kis falusi vendéglősök a pénz-
es fiókhoz, hogy elküldjék a pénzt a nagy buda-
pesti cégnek, amely kész elárvereztetni az egész
koresmat. Pedig Leitner urnak eszébe se jutott
volna, hogy a fenyegetéseit beváltsa. Spitz, a vörös
szepplős könyvelő, aki tizenkét év óta körmölt az
irodában, de folyton felmondani készült és hiho-
tőleg ma, újabb tizenöt év múltán, még mindig
ott ül, Spitz folyton nevetett a Leitner ur haragos
levelein. Tudta jól, hogy a pert annak módja szer-
intl megindíthatja a cég ügyvédjével, de amikor
az árverés kiütésére kerül a sor, akkor megszáll-
ja a lelket valami gyengeség és egy ideig halaszt-
ja a kegyetlen rendszabályt, míg vegre elhatározza
magát és kiadja az utasítást:

A rimaszombati vasúti vendéglős ismét kül-
dött ötven koronát a tartozásra. Az árverést fel
kell függeszteni.

Ha Spitznek jókedve van, akkor megkoc-

káztat egy alamuszi kérdést:

— Igazán, Leitner urnak olyan jó szíve van.
Nem árveltet senkit, pedig a Kintzi cég, a Strasser-
cég, meg a többiek mind úgy árvereltetnek, mintha
évezetük telne benne. Igazán nem értem, Leitner
ur kérem...

Leitner ur ekkor, mint már huszonötzör
tette, valahányszor Spitz beugratta, felpattan és
elmondja újra meg újra, hogy miért nem árve-
reltet.

— Ön nem ért engem, Spitz ur? — kezdi
a kövér kezével idegesen hadonázva. — Ön nem
érti, hogy miért nem árvereltetek? Mondja bará-
tom, tudja maga mi az az árverés? Látott maga
már árverelni? Nem? No lassa! Én láttam, mi-
kor az én apámnál árverelték, én láttam, mikor
az apám az árverés után így szólt hozzám: Ne
sirj fiam, nincs semmiük es mindenünk megma-
radt. Akkor nem értettem, ma értem. Én ösmer-
tem egy végrehajtót, aki az árverés előtt pár nap-
pal elment az adósokhoz és figyelmeztette őket,
hogy fizessenek valamit a tartozásra, mert külön-
ben meg kell tartani az árverést. Ugyanez a vég-
rehajtó volt az, aki inkább maga vette meg sok
szegény ember apró cseprő holmiját, semhogy szét-
hordják, elköttyavetyélgék. Szombati napokon való-
ságos bucsujárás volt a lakásán. Forintonkint,
koronánkit vitték meg neki az emberek a tartozá-
sukat.

Spitz ur itt elköhögte magát, mert kétszer-
esen is valószínűtlennek tartotta Leitner ur szavait;
egyrészt, hogy legyen olyan jószívű végrehajtó;
másrészt, hogy akadjanak emberek, akik ama
jószívű végrehajtónak megfizessék a tartozásukat.
Ez, szerinte, nagyon valószínűtlen dolog volt.

— Ön úgy látszik sohasem volt fiatal és
sohasem tapasztalta, hogy az ember nem mehet
mindig a kitűzött úton, mert letérik róla az eleje
vetődő események. Ki tudja, nem-e lett volna be-
lölem is amolyan szigorú, kiméletlen ember, ha
egyszer nem szán a főnököm nekem egy igen
kellemetlen szerepet. Akkor Stein és Társa cégnél
voltam alkalmazva. Hetenkint kétszer kijartam
Budafokra, kivittem a szállítóleveleket, a pince-
mester leitatott szomorodnival és én az Eskü-ter
helyett rendszeren a Lanchidnál támolyogtam fel a
hajóból. Ez volt a foglalkozásom a boritékiráson
kívül. Egy napon azonban híre jött az irodába,
hogy egy adósunk, valami vidéki koresmáros, fel-
jött Budapestre és itt koresmat nyitott. Alkalmas
módon be lehetne rajta hajtani a követelést. A
címet hamarosan megmondta a bejelentőhivatal,
az adósoknak eme rettenetes ellensége és most
már csak arra volt szükség, hogy megtudjuk, ki-
nek a nevére szól az italmérségi engedély. Ha az
asszony, vagy valami rokon nevére, akkor kár a
fáradságért. Ezt meg kellett tudni és Stein ur,
az én akkori főnököm, egy igen elmés és egyben
igen egyszerű módot talált ki. A markomba nyo-
mott két forintot és azt mondta: menjek el abba
a koresmába vaesorazni. Ha vaesoraztam, mondta,
ereszkedjek szóba a csaposlegénygel, tetessem
magam, mintha nagyon jókedvű volnék es nezzem
meg ügyesen a falra függesztett italmérségi en-
gedelyt.

Csöndes, igen esőndes kis utcában volt az
a koresma. A koresmában nem volt egyetlen ven-
dég sem. Egy öreg, őszhajú csaposlegény mértó
volna a bort, ha lett volna kinek. Keresztül men-
tem a sötétben, be a feherterítékű vendégszobába.
A hatodik asztalnál, amely egy ajtó mellett állott,

az egész armádián.

S vajjon azt ki fogja akkor kimosni?

Egyesületi élet.

A „Katholikus Olvasóegylet” választmánya f. hó 1-én, vasárnap délután 4 órakor saját helyiségében Palasthy Pál egyleti alelnök elnöklete alatt gyűlést tartott, amely alkalommal több, a tárgysorozatban felvett ügy nyert elintézési.

1. Elnök megnyitván a gyűlést, Vimeze György egyleti jegyző felolvasta múlt gyűlés jegyzőkönyvét, amelyet a választmány helybenhagyólag tudomásul vett és hitelesített.

2. Elnök bejelenté Király Antal egyesületi elnöknek elhalálozását. Előadja, hogy múlt hó 27-én végbement temetésén az egyesület gyásznaplója alatt megjelent s a holdogult ravatalára szalagos koszorút helyezett el. Egyik lelszólaló választmánytag indítványára pedig elhunyt elnök emléket jegyzőkönyvben megörökíteni rendelte el a gyűlés.

3. Elnök előterjesztésére az építési vállalkozónak esedekes 340 korona kiutalását jóváhagyta.

4. Nagyobb eszméserét provokált az új nagyteremre alkalmazandó ventilátor (szellőzőkészülék) kérdése, mely szerint az eddiginél nagyobb, 30 cm. átmérőjű szellőzőket óhajt alkalmazni. Ebbeli elhatározását csak helyeselni tudjuk, mert csak az esetben felelhetnek meg az egylet új helyiségei az egészségi, tehát az első rendű követelményeknek, ha termei, illetőleg a tagok a kellő szellőzést, vagyis a jó levegőt nem nélkülözik. Amint tudjuk, szellőztetőkészülékkel el lesz látva a nagyterem, olvasóterem, de hogy a szórakozóhelyiség (ívószoba) mennyezetére is volna szánva szellőztető — arról nem tudunk, pedig éppen ez a helyiség az, ahol a legnagyobb füstfelhő szokott lenni. Dehát nem a mi dolgunk ennek elosztásáról gondoskodni; ott van az építőbizottság, bizonyára intézkedni fog, hogy az ívószoba is megfelelő szellőztetővel legyen ellátva.

5. Az építkezés alkalmával felgyűlt földgaruda iránt akként intézkedett a gyűlés, hogy vagy értékesíteni fogja, vagy pedig — ha ez nem sikerülne — az újszászi úti újskola udvarának feltöltése céljából, Mészáros István iskolagondnok rendelkezésére bocsátja.

6. Választmány — gyűlési elnöknek abbéli kérdésére, hogy szükségesnek találja-e az elnök-választó közgyűlés összehívását — azt a határozatot mondta ki, hogy a rendes évi nagygyűlésig külön elnök-választó közgyűlést nem tart, először azért, mert alapszabály szerint az elnöki tisztet ideiglenesen az alelnök is betöltheti, másodsor

azért, mert a szorgos munka miatt egy esellegesen összehívandó közgyűlésen a közvélemény, mondjuk: közóhaj, ugysem nyilatkozhatnék meg a maga teljességében. (Ez a felfogás nagyon helyes, csak az a sajnós, hogy kedvezőbb körülmények mellett sem szokott a közvélemény a maga egészében megnyilatkozni, mert a közügyek és egyleti ügyek iránt városunk közönségének csak egy kicsiny töredéke érdeklődik.)

A választmány határozatánál fogva az elnöki tisztséget ideiglenesen Palasthy Pál alelnökre ruházta, egyben felkéri Skuttéti István igazgatót, Falusi Mihály pénztárnokot, Vimeze György jegyzőt, hogy — tekintettel a nagy építkezésre — elnököt fáradtságos és felelősségteljes állásában támogatni sziveskedjenek.

Egyéb kisebb ügyek (tagfelvétel, levelezés, stb.) elintézése után, a választmányi gyűlés 6 órakor véget ért.

Valaki.

Észrevételek a „Válasz”-ra.

(Folytatás.)

Tisztelt polemizáló felem a „Válasz” („Abony” 18. szám) 5. ik bekezdés 3. ik sorával kezdődőleg a következőket írja: „... eölm éppen nem az volt, hogy a nepoktatás mai állapotát rajzoljam, hanem alapul véve egy ideális állapotot, melyben teljesen modern műveltségű szülők állnak szemben hasonló iskolával, a kettő között lévő viszonyt iparkodtam megfesteni.”

Megenged tisztelt felem, ha konstatació, hogy az idézett proposícióban foglalt párhuzamot a cikksorozatban megvonva fel nem találom; pedig éppen az lett volna kvint esszenciája az egész dolgozatnak, ha eszménykép gyanánt bemutatja a modern műveltségű szülőt, hasonló iskolát és a közöttük lévő harmonikus viszonyt. Itt-ott feleslegesen a jóakarát, a terv azonban megvalósítva nincs.

E helyett azokkal a szülőkkel foglalkozik, (L. A szülő és az iskola.) akik mindent, tehát a nevelést is az iskolától várják, holott az tulajdonképpen az ő kötelességük volna.

Ebben ismeri fel az iskolák működésének egyik legfőbb akadályát is.

Szó sincs róla, megnehezíti az iskola működését az a körülmény, amikor kevés neveltségű gyermekekkel bíbelődik; de tudnunk kell, hogy az iskolának az ilyen körülményekkel is számolnia kell és le kell győznie az a akadályokat, még akkor is, ha teljesen neveletlen gyermekekkel volna dolga, mint ahogy van is. És nem azt az iskolát tartom modern iskolának, amely modern szülők gyermekeit tanítja, hanem azt, amely kevésse-

szetellenes esőndes. Az asszony pedig olyan mozulatlanul ült és oly merően nézte egy könyv lapjait, mintha fölölege-nek tartana ezen a világon minden mozulatot.

Nem bírtam tovább, valami fojtogatta a torcomat. Talán rossz volt a bor, talán sirni szerettem volna. Elmentem. Akkor a zavarban lévő ember bizonytalan lépéseivel keresztül botorkáltam a sötétben, az utcára nyíló ajtó mellett szemembe ötlött az italmerési engedély. Hiszen ezért jöttem, jutott az eszembe és hirtelen odafordultam, hogy jól megnézzem. Elolvastam, a férj nevén volt, tehát holnap lehet árvereltetni... E pillanatban forró vérhullám tolt az agyam felé. Éreztem, hogy valaki néz. Visszafordultam. A leány ott állt a hatam mögött...

A pillantása nem volt ijedt, hanem mélységes bánattal teli és szemrehányó. Hát ezért jöttél te is, hát ezért a tetetes, ezért mutattad a szemed nézésével a részvéteket, hogy belophasd magad a bizalmunkba, hogy... Nem folytathatta az a gyönyörű két szem, amit mondani akart, mert a füleska megjelent a vendégszoba ajtajában és panaszos hangon szólt:

— Margit, apuska megint sir...

Kibuktam az ajtón, mint egy részeg és mentem, utam le, utam fel, keresztül-kasul, egészen reggelig. Lassá Spitz ur, ha árvereltetni akarok, mindig eszembe jut az az este, a zokogás az ajtón túl, az a kis esőndes füleska és az az öreg, szótalan esapos legény.

— És a leány, a leány? — kérdezte Spitz önkéntelenül is gunyos mosolyra torzítva el az arcát.

— A históriát, azt hiszem, — szólt Leitner — igen sokszor elmondtam már, de a véget még sohasem. A leány, Spitz ur, az én feleségem.

vagy májdnem egészen neveletlen gyermekeket modernizál. Erről bővebben bevezető fejtegetésemben szóltam.

Le azokról a szülőkről is, akik ferde nevelésükkel, bebeszélésükkel, rémmeséjükkel elidegenítik a gyermeket az iskolától; de szabályainál, pedánságánál fogva az iskolát sem tartja rokonszenvesnek a gyermekek előtt. (Ebben van valami, azonban az ellenszenv csak ideiglenes. A tanító gondoskodik a rokonszenv felkeltéséről. Az ellenszenv csak a gyenge elméjű, lusta, engedetlen gyermekeknél észlelhető, de ezeknél sem éppen a gyűlöletes alakban.)

Nagy hibát talál az iskolák túlszűfoltóságában, a tanítók megterheltségében, mostoha anyagi helyzetében, az egészségügyi követelményekkel ellentétben álló viszonyokban. (L. Gyermekek és iskola.)

En ezekből azt hámozom ki, hogy tisztelt polemizáló felem éppen annak felett meg elme-futtatásban, ami célja nem volt, t. i. párhuzamba állította a nem modern szülőket és a nem modern iskolákat s e két tényező diszharmonikus (össze nem hangzó) működéséből megrajzolta a nepoktatás mai állapotát, azt az állapotot, amelyet nem tart kielégítőnek.

Hat ez egyéni nézet. Respektálom, mert a cikksorozatból világosan kiérthető az a jóhiszeműség, amellyel (ideálisthusának szabad kifolyást engedve) a nepoktatás ügyének gyorsabb tempóban való emeléseit látni óhajtana, — érezhető annak a jóakarátának a melege, amellyel a tanítószeg tevékenysége és anyagi sorsa iránt táplál.

Az én egyéni meggyőződésöm pedig az, hogy a nepoktatás mai állapota — tekintettel a mellekörülményekre — a kornak megfelelő. Állításomnak „miért”-jét, „hogyan”-ját bevezető elmelkedésben és az „Abony” 13. és 14. számaiban megjelent „Észrevételek”-ben lehet feltalálni.

Ha a „Válasz” minden egyes pontjára megjegyzést tennek, úgy akkor nagyon hosszúra nyúlna fejtegetésem, de ezzel sem mondanék mást, csak azt, amit már megírtam. Ismétlésekbe sem akarok becsajtkozni, mert tisztelt olvasóink türelmére még szükségünk van.

Evem ez alkalommal a „statu quo ante”. Én más alapra nem helyezkedhetem, csak arra, amire élethivatásomból merített tapasztalatom, meggyőződésöm feljogosít.

Mintán ragaszkodom eddigi álláspontom fenntartásához, az ezután teendő észrevételeknek csak annyiban tulajdonítok fontosságot, amennyiben azokkal a „Válasz”-ban található egyes, nezetemmel nem egyező adatok rektifikálásához hozzájárulhatnak.

(Folyt. köv.)

Veverán István.

MI UJSÁG?

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Dániel Anna kath. tanítónőt. Mialatt Ausztriában élő rokonait látogatta, addig edes atyja, id. Dániel János maganzó, kórágya mellett virrasztó hű ápolója, Lujza leánya karjai között f. hó 1-én, éjjel fél 12 órakor e-endesen kimúlt. A 77 éves kedves öreg úr halálával egy fáradhatatlan munkás élet szállt sirba. Egyike volt ama keveseknek, ki hangya szorgalmával és mindig vidám életkedvvel 8 gyermeket felnevelve, tisztességes vagyon gyűjtött össze s aggkorára kényelmes életmódot biztosított magának. Utóbbi időben kispesti házába vonulva, családjának élt. A munka ott sem hagyta pihenni: házikertjében és kanári madarai közt naphosszat talált foglalkozást. (Megható volt be-szentelésén egy ily madarkájának búcsú éneke.) Majd hűséges elhittarsa elhunytával Anna leánya-hoz költözködött Abonyba s hűlt teteme beszentelése után e hó 3-án innen szállítottatott a kispesti temetőbe. Nyugodjék esendesen! A gyászoló család fájdalmat enyhítse a barátok és ismerősök igaz részvete.

— **Halálozás.** Özv. Dr. Mistéth Sándor-né szül. Papp Anna tegnap reggel 6 órakor, hosszú, nehéz betegség után, veredényelneszedés következtében elhunyt. Bóna városunk intelligenciája egy kedves rokonszenves tagját vesztette el. Temetése tegnap volt nagy részvet mellett.

— **Halálozás.** Egy kedves, szép műveltséggel bíró leányt temettek tegnap délután. Balassy Gyula és neje Patkányi Teréz szülőknek gondosan nevelt, szép jövővel biztatott 19 éves leányuk halt meg hosszú hervadozás után s horított a gyászba szerető családját. Polgári iskolánk első növendékei közül való volt s kitűnő képzettséggel és kiváló készséggel iratkozott be a

harman ültek. Egy sápadt arcú, éjszemű, kék-fekete hajú leány, egy szoborszerűen hideg tekintetű asszony és egy hat esztendősnék látszó füleska. Mintha sirbólba leptem volna veletlenül olyan borzongás futott rajtam végig. Az arcomba vágott a szegénység, a nyomor, a vagyoni romlás hideg levegője. A leány hozzám lepett és megkérdezte, mit akarok. Felelni akartam, de az ajtó mögött, amely mellett az ő asztaluk állott, szivelfacarérfelízokogás hallatszott. Megdöbbenve ugrottam föl, a leányt egy pillantása azonban visszakényszerítette a helyemre. A leány valami nyugodt föleány-nyel es öntudattal mozgott körülöttem, mint aki tudja magát, hogy több az esze és az ereje, mint az egész környezetének. Bocsánatot kért tőlem és bement abba a szobába, ahonnan a zokogás hallatszott. Rosszul esukódott az ajtó és bár behuzta maga után, mégis nyitva maradt. Jól hallhattam, amint szelhd, szemrehányó, de határozott hangon mondta:

— Apam!

A zokogás megszűnt és én kerestem a szemé pillantását, amikor visszajött. Szembe nézett velem batran, erősen. Mintha azt akarta volna mondani:

— Nincs itt titok, nincs itt rejtély. Szegények, nyomorultak vagyunk. Minék is jöttel vendegnek ide, ahol a balsors a házigazda.

Néhány pohár bort ittam. A esapos legény behozta a szobáig, de az asztalomra a leány tette. Olyan feher volt a keze és oly gyönyörű, karsu ujjak fogtak at a poharat, hogy amikor letette elem, öntudatosan melyen meghajítottam fejemet. Olyan volt ez a mozulat, mintha mely-öges hő-dolattal meg akartam volna esokolni az ujjait. A második pohár bornál már a tenyerembe hajítottam a fejem, de a rettenetes esőndbe, amely megülte a szobát, meg a busulás is nehézen ment. Meg a kis füleska is oly esőndes volt, oly t r ne-

tanítónőképző-intézetbe, hol több mint egy éven át készült neemes hivatására. Valószínűleg óriás szorgalma és komoly készülődéséből eredő megterhelés idézte elő vörshígységet és ebből tüdőbaját, mely ellen hiába volt a sanatoriumi gyógykezelés, a szülői gondos, önfeláldozó ápolás s minden elképzelhető gyógymód, a lilium elhervadt, illata — a lélek — elszállt, bánatot, könnyet hagyva maga után és szép, tiszta, fehér emlékezetet, mely állandóan ott virraszt virágos sirja fölött.

— **A lótenyésztés érdekében.** Pest vármegye Gazdasági Egyesülete lótenyész-bizottsági szakosztálya közhírré teszi, hogy vármegyénk lótenyészésének emelésére engedélyezett lótenyészési jutalomdíjkiosztások f. évi szeptember 5-én (vasárnap) Abonyban fognak megtartatni. Ez alkalommal a következő állami és egyesületi díjak osztatnak ki: I. Állami díjak sikerült szopós (idei) csikóval bemutatott anyakancákra, melyek jól ápolt, egészséges állapotban vannak s a jó tenyészkanca kellekével bírnak. Egy 1-ső díj 60 kor. Két 2 ik díj a 30 kor. Három 3 ik díj a 20 kor. II. Három éven felüli kanca-csikókra, melyek jól ápolt, egészséges állapotban vannak és jó tenyészképességet igernek (3 éves kortól a leállításig), egy 100 koronás állami díj tüzetett ki. Ez utóbbi díj egy összegben csakis abszolút becsú állatra adatik ki. III. Állami díjak két éven felüli kanca-csikókra, melyek jól ápolt, egészséges állapotban vannak és jó tenyészképességet igernek (2 éves kortól a leállításig) Egy 1-ső díj 80 kor. Két 2 ik díj a 40 kor. Három 3-ik díj a 20 kor. IV. Egyévi díjak a bizottság rendelkezéséhez és beosztásához képest tenyész-kancák vagy kanca-csikókra 100 korona összegig. A díjazások délelőtt 10 órakor kezdetnek meg. Pénzdíjban csakis kistenyészők részesíttetnek. Nagytenyészők csakis arany-, ezüst- és bronz-díszoklevelet nyerhetnek. Ezen év folyamán már díjazott állat más díjazáson díjat nem nyerhet. Jutalomdíjakra pályázhat minden pestvármegyei tenyésző, ki beigazolja, hogy a szopócsikóval bemutatott kanca már a csikó születése előtt tulajdona volt, vagy pedig, hogy a kiállított csikó az ellés idejékor birtokában volt anyától s állami vagy pedig tenyészigazolvánnyal ellátott községi vagy magántulajdont képező méntől származik s általa neveltetett. Fedeztetési jegy a saját tenyészés beigazolása céljából megkivántatik; aki ezt fel nem mutatja, a díjazásból kizáratik. A bemutatott lovak megbíráását, valamint az odaítélt díjak kiosztását egy, e célból alakult vegyes szakbizottság azonnal a helyszínen teljesíti. Hogy a díjazó-bizottság kellő időben megtudhassa valamennyi pályázó ottlétét, köteles minden pályázó a kijelölt nap reggelén az illető helyhatóságnál jelentkezni, hol további utasítást nyerend.

— **Sajtóhírbák.** Észrevételek a „Válasz”-ra című mult számban megjelent közlemény 9-ik bekezdésének 13-ik sorában „jobb” helyett „jobb”, — a 10-ik bekezdés első sorában „állandósul” helyett „állandósult”, — a 10-ik bekezdés 5-ik sorában „szalítás” helyett „realitás” olvasandó.

— **A vukovári reform.** egyház templom-építési alapjára általában személyesen eszközölt gyűjtés alkalmával ifj. Bóné József is volt szives adományozni 2 koronát. Kimutatásomból az adomány tevedésből kimaradván, azt ez alkalommal köszönettel nyugtázom. Vásárhelyi Pal vukovári ref. magyar pap.

— **Arcképfestés.** Horkay Péter festő művész működését megkezdte. Fest tájképeket, arcképeket, olajban és krétában, mérsékelt díjazás mellett. Lakása Torma Pal asztalos házában, III. kerület.

— **A házi iparért.** A földmívelésügyi miniszter elhatározta, hogy Békés, Csongrád és Csánád megyékben elert sikerek folytán a házi ipart teljes erővel fejlesztő olyan vidékeken, ahol meg az meg nem honosult. Nem jó volna nekünk valamit tenni, hogy nálunk is létesülne egy pár házi ipari tanfolyam?

— **A legénykedés vége.** A tavaszi vásáronkon nagy legény volt Cs. Keskeny László szolnoki bábjátékos, s midőn rakoncátlanságáért rendőreink megfenyítették, kikötött velük s Panyik rendőrosterrel birokra is ment. Ezért, illetve hatósági közeg megtámadásáért kapott 9 havi börtönt. Ezt azonban elkerülte, mert egy duhajkodása alkalmával az őt letartóztatni akaró esendőrt kétszer arculütötte és a esendőrt erre egyszerűen agyonlőtte. Egy gazemberrel kevesebb. Punktum!

— **Országos borkiállítás Jászberényben.** Tarnai Sándor szőlőbirtokos kezdeményezésére a jászberényi szőlőbirtokosok elhatározták, hogy szeptember hó folyamán Jászbe-

rényben országos jellegű borkiállítást rendeznek. A rendező bizottság elnökévé Kocssek István polgármester választotta meg. kit mint rendezősé 80 földbirtokos támogat az előkészítés munkájában.

— **Ezredgyakorlatok.** A cs. és kir. 9. huszárezred ezredgyakorlatait — mint értesülünk — Kecskeméten fogja tartani aug. hó közepé táján. Az ezred összes zászlóaljai ott összpontosítanak és a gyakorlatok megtartása után vonulnak a királygyakorlatokra.

— **Hírek a vármegyéből.** Jászszenlászlón Kovács József kecskeméti legényt az országúton ismeretlen tettesek megtámadták s botokkal levették, úgy hogy feje teljesen össze van roncólva. A tettesek közül ötöt elfogtak.

— **Vasuti szerencsétlenség.** A mult héten a Czegléd és Nyársapáti között a Czegléd-Szállások átjárónál a vonat elütött egy kocsit, melybe két ló volt fogva. A kocsin ült egy 13 éves gyerek, aki a kapott zúzódásokba belehalt. A többiek — kik a kocsin ültek — kisebb nagyobb zúzódásokat szenvedtek. A lovakat is összetörte a mozdony. A szerencsétlenség oka hanyagság volt.

— **Barackaszaló telep.** Mint értesülünk a földmívelésügyi miniszter rendeletére a kecskeméti m. kir. földmives iskolánál, tekintettel az idei bő baracktermésre, barackaszaló telepet létesítenek, ahol már az idén is több waggon barackot fognak — kísérletképen aszalni.

— **Borvizsgáló fiáncok.** A pénzügyminiszter körrendeletileg utasítja a fiáncokat, hogy ezután ök ügyeljenek a vendéglői és koresmai borok tisztaságára is Boldog (?) fiáncok! Lesz kóstolni való elég!

— **Új reglama a gyalogságnál.** Összel nagy újítás vonul be a kaszárnyák falai közé. A generalitás egyik legelső kapacitása Hötzenдорf Konrád legfelsőbb megbízásra az orosz-japán háboruban szerzett tapasztalatai alapján, a legmodernebb szellemben átdömitotta a gyalogság exercir-reglamáját. Az új rend teljesea kiküszöbölt a parádés gyakorlatokat (a General de charge-ot), a meuet- és haregyakorlatok eddigi gépies mozdulatait, a sok üres forraságot, merevséget. Az új reglamának főtörekvése az egyszerűség és természetesség.

— **Szent István napi látványosság a fővárosban.** Azok a vidékiek, a kik Szent István napkor Budapestre jönnek, el ne mulasszák megtekinteni Nagy Zsigmond butorkereskedő hatalmas áruházát, Budapest, VI. Lázár utca 3. szám. E cég az idegenforgalomra való tekintettel ez alkalomra áruházában látványosság-számba menő kiállítást rendez, a hol óriási választékban lesznek felhatalmozva mahagoni, palisander, jávor és cseresznyefa háló, ebédlő, uriszobák és szalon garnitúrák A látogatók szebbnél szebb szőnyegeket, csillárokat, angol bőrbutorokat rézbutorokat és különlegesség számba menő festményeket, disztárgyakat fognak találni Megemlékezésre méltó, hogy e cég hires arról, a ki tőle vesz, titkolja, hogy Nagy Zsigmondtól vásárolt, sőt a még a megérdemelt díszeteket is egy konkurens kapja. Nem mondja meg, hogy alkalmi áruházban vásárolt, hol fele oly áron vehet, mint máshol, mert a cég összevesz esődtömegeket, gyárakat, tönkrement üzleteket, lakásokat vesz árverésen az egész világon, egyszer szőnyegraktárt Sifliszben, butorgyárat Németországban, Amerikában íróasztalokat és a mi a fő, készpénzzel fizet, nem váltóval. Adhatja tehát az árukat a legkisebb haszonra, mert egy mellékutcaiban, saját házában van az üzlete, a hol nincs költsége.

— **Selyem lámpaernyők és gyöngyrojtok** nagy választékban kaphatók Rex növévéréknél. Budapest, Kigyó utca 5. sz. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

NYILT-TÉR.*)

Köszönetnyilvánítás.

A Dezső fiamat ért szerencsétlenség alkalmából az abonyi lakosság részéről a meleg érdeklődésnek és rokonérzésnek oly sok jelét tapasztaltam, hogy most midőn fiam már a gyógyulás útján van, nem mulaszthatom el, hogy őszinte köszönetemet ez uton ki ne fejezzem. Örök hálával tartozunk dr. Hirn abonyi orvos urnak, a ki fiamnak nemcsak az első segítséget nyújtotta, hanem azután is sok jelet adta kiváló emberi érzésének és dr. Halmai István abonyi kórházi orvos

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

urnak, a ki éjjel nappal fáradhatatlan buzgalommal és odaadással kezelte fiamat s a kiknek köszöneljük, hogy a jó Isten őt nekünk megtartotta.

Schwarz Mór ecetgyáros, Szolnok.

879 szám.

1909. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a ceglédi kir. járásbírósnak 1909 évi Sp. II. 248/3 számú végzése következtében Dr. Révész Géza ügyvéd által képviselt Koós Simon javára Kubmyi Béla és trsai ellen 264 kor. s jár. erejéig 1909 évi július hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás után befoglalt és 725 kor. 20 fillérre, becsült következő ingóságok, u. m. boroshordók, borprés, kosarak és stb. nyilvános árverésen eladateak.

Mely árverésnek a ceglédi kir. járásbírósnak 1909 ik évi V. 570/2 számú végzése folytán 264 kor. tőkekövetelés, ennek 1909 évi febr. hó 20 napjától járó 5 % kamatai, 1/3 % váltódíj és eddig összesen 109 kor. 22 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Abonyban, Erdő dűllő 60 sz. a leendő megtartására 1909 évi augusztus hó 11 ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107 és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a leg-többet igerőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t. c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Cegléd, 1909. évi július hó 29 napján

Kiss Mihály
kir. jbir. végrehajtó.

Eladó szőlő.

A Milus-féle földön levő 3 holdnyi új szőlőjét egészben, esetleg kisebb darabokban eladja **Kiss Zsigmond** református lelkész.

3027/1909.

Hirdetmény.

A község tulajdonát képező, ugy nevezett régi anyakönyvi hivatal helyiség — három szoba, előszoba, konyha, kamra, speizből álló lakás, megfelelő mellék helyiségek-ből álló épület részekkel, több évre lakasul vagy üzlethelyiségül f. évi október hó 1-től kiadó.

Értekezhetni a község előljáróságánál, a főjegyzői hivatalban, hol a feltételek is megtudhatók.

Abony, 1909. július 30.

Előljáróság.

Eladó ház.

A Szolnoki-uton levő néhai Schwarz József-féle ház eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet **Schwarz Lipótnál.**

Teljes jártassággal bíró kisegítő főzönőnek vagy gazdasszonynak ajánlkozom. Cim megtudható e lap kiadóhivatalában.

Egy jó családból való fiú nyomdásztanulónak fölvéte-tik lapunk kiadóhivatalában.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. közönség szives figyelmét a nagyságos DEUTSCH GYULA úr tulajdonát képező Pusztá-Ernyői birtokának folyamatosan lévő eladásra felhívni.

A birtok Pest megyében Ceglédhez 1 órányira fekvő Törtel község és a Nagykörshöz tartozó Nyilas és Ludasi tanyák közvetlen szomszédságában, Cegléd, Nagykörös, Abony városok, Jászkarajenő, Kocsér községek és a Tetélleni puszták határában fekszik.

Megbízásunkhoz képest az eladások általunk Cegléden intézeti helyiségünkben eszközöltetnek, a t. közönség kényelmére azonban megbízottaink minden vasárnap és ünnepnapon a birtokon vannak, kik úgy a szükséges felvilágosítások megadásával, mint az eladásokkal meg vannak bizva.

A vétel megkönnyítésére az eladások kisebb és nagyobb részletekben kedvező fizetési feltételek mellett történnek.

A vételár lefizetésére jutányos törlesztéses, vagy egyszerű kölcsönöket bocsájtok a t. közönség rendelkezésére.

Közelebbi felvilágosításokkal készséggel szolgál a Cegléd, 1909. május hó.

**CZEGLÉDI IPAR- KERESKEDELMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, CZEGLÉDEN.**

ÜZLET-ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy

KÖNYVNYOMDÁMAT

Közsuth-tér (Lackó-féle ház)
4-ik szám alá helyeztem át.

Kiváló tisztelettel

SZERDAHELYI JÁNOS
nyomdatulajdonos.

A nm. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 87.990. szám alatt elismerő leiratával
különtetve.

MED. UNIVERSAL.

Dr. Batizfalvy Istvan Zoltán

ki egészségügyi tanár, tb. megyei főorvos,
a műtőfogászat- és műfogászat szakorvosa.

1897. óta fennálló
FOGORVOSI INTÉZETÉT
Károly-körút 3. szám alá
helyezte át.

A főváros ezen legelső intézetében az összes műtétek a legújabb villamos gépezetek és módszerek szerint fájdalommentesen : : : : : történnek. : : : : :

Fájós fogak meggyógyítása. — Tartós tömések. — Foghúzások (altatásban is). — Szájpadlás nélküli műfogak. — Aranyhidak, koronák. — Jól használható fogsorok elkészítése és behelyezése jótállás mellett, mérsékelt szabott áron végeztetik. — Minden felvilágosítás díjtalan. — Vidékiek fél nap alatt x x x x megkapják műfogaikat. x x x x

Saját érdekében

csak BOHN-féle

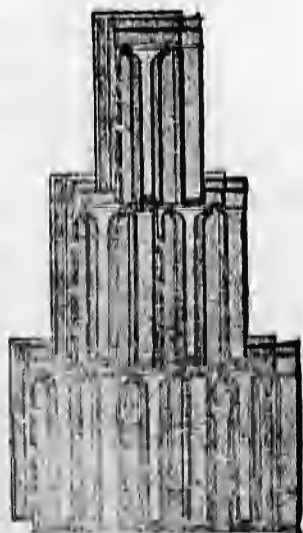
nagykikindai és zombolyai cserepet fogadjon el és utasítson
vissza más silány minőségű cserepet, mert

csak a BOHN-féle

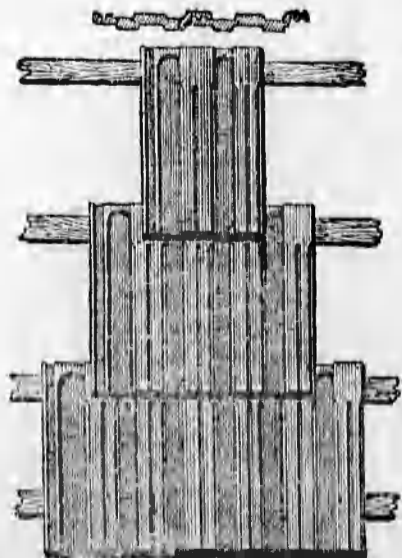
cserep jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.

Tessék mintát és árjegyzéket kérni!

BOHN-CSERÉPGYÁR ZSOMBOLYA.

Bohn kikindal cserepe.

Bohn zombolyai cserepe.